

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 17. Superior non sit imperiosus; roget, suadeat. Ex Veteri. Ex Novo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Omnes gemellis factibus. Cant. 4. 2. Ob fecunditatem. Et confultò non comparantur gregibus arietum, sed ovium: ut intelligant, non tam debere se esse Patres, quam Matres subditorum. de Ponte hic Exh. 4. §. 3.

Pater noster, qui es in caelis adveniat regnum tuum. Matth. 6. 9. 10. Si Rex est, cujus regnum ad nos advenire postulas; cur non potius Regem, quam Patrem, vocas? Quia, si Rex verus; debet se Patrem hominum exhibere. Escobar t. 6. Parab. Chr. l. 9. Sect. 1. Obs. 1.

Confiteor tibi Pater, Domine caeli. Matth. 11. 25. Prius Patrem, quam Dominum, vocat. Sic prius Pater, qui Dominus esse desiderat. Castillo Illat. 16. Idem habet Sylveira in Matth. 11.

Homo erat Paterfamilias, qui plantavit vineam. Matth. 21. 33. Si vinea Domini regnum est, juxta illud v. 43. *auferetur à vobis regnum Dei;* aptius dixisset: erat rex, qui plantavit vineam. Sed o quam aptè! homo erat Pater. Quia, si Rex est, nihil sic Regis optimi explicat proprietates; quam se Patrem gerere subditorum, Escobar antè citatus.

De Pauli cervice cum eam persecutor gladiò percussisset, dicitur fluxisse lactis magis unda, quam sanguinis. Quæ quidem res in S. Paulo stupenda non est. Quid enim mirum, si abundat lacte nutritor Ecclesiae? sicut ipse ait ad Corinthios: *lact vobis dedi potum, non escam.* S. Ambrosius serm. 68.

§. XV.

Superiores sunt ministri suorum.

At custos carceris tradidit eos Joseph, qui ministrabat eis. Gen. 40. 4. Pagninus legit: *præposuit princeps lanionum Joseph illis.* Quæ versio Oleastro non placet, dum ait: non enim bene coherent, ut præposuerit eum illis; & quòd ministraret eis; ut scilicet esset præpositus, & minister. Sed, bona cum venia mei Lusitani Oleastro, dico: optimè convenire, & præpositum simul esse, & ministrum; imò idem pene esse; constitui in præpositum, & in ministrum, servumque addici. A Spiritu S. vocatur Paulus, & eligitur, ut gentium omnium Doctor sit, & Pastor; & tamen sic ait 1. Cor. 9. 19. *cum liber essem ex omnibus, omnium servum me feci.* Idem de Episcopatu scribit Timotheo 2. 4. 5. *ministerium tuum imple.* Jure Summus Pontifex in diplomatibus subscribit: *servus servorum Dei.* Alvarez Ill. 128.

Sciens Jesus, quia omnia cepit lavare pedes. Joan. 13. 3. 5. Sciens, se omnibus hominibus esse præpositum, cepit subditis ministrare. Præfulum enim proprium est, servire subditis. Munus ergo Præfulatus servile est: qui non servit subditis, haud scit se Præpositum esse. Escobar t. 3. Colloq. Chr. Sect. 2. Obs. 2.

Si ego Dominus, ac Magister vester &c. Joan. 13. 14. Nullibi hæc nomina Christus assumpsit, quam dum servimunus obivit; dum Discipulorum pedes lavit: quò ostendit; Prælati nomen non mereri, qui subditis non inservit. Pinna Ethol. 94.

Si Christus te misit, æstimabis, te non ministrari, sed ministrare, venisse: & ministrare,

non solum substantiam, sed ipsam quoque animam. S. Bernardus ep. 237. ad Eugen.

Illi, qui sunt super alios constituti, tantum de illa prælatione gloriantur, quantum si essent in abluendis pedibus fratrum deputati. S. Franciscus Seraph, Exhort. ad omnes fratres.

§. XVI.

Superior sit tanquam unus ex subditis.

V Adam, & revertar ad fratres meos. Ex. 4. 18. Mira Moyfi moderatio: qui cum Deo egerat, *portans virgam Dei in manu sua,* v. 20 adhuc fratres vocat. Velloso in Judith 7. Paran. 39.

Aquo animò estote fratres. Judith. 7. 23. *Simile factum est regnum caelorum homini regi.* Matth. 22. 1. Regnum caelorum, seu S. Ecclesiae communitas, reges homines, seu Præfulos requirit humanos. *Homini regi:* qui se hominem, in cunctis subditorum fratrem, agnoscit. Escobar t. 6. Parab. Chr. l. 1. Obs. 2.

Ite, unitate fratris meis. Matth. 28. 10. O confusionem humanæ superbiæ! Jesus effectus immortalis; accepta omni potestate in caelo, & in terra; servos suos (eosque piscatores) quos olim humiliter vocarat amicos, modò appellat fratres. Et nos elevati ad superiorem gradum; quos prius habebamus fratres, dedignamur habere amicos. Cajetanus hic.

Et tu aliquando conversus confirma fratres tuos. Luc. 22. 32. Vide, quòd non subditos, sed fratres, vult haberi reliquos à Petro. Cajetanus hic.

Ecce Agnus. Joan. 1. 29. Cur hic Agnus & Il. 40. 11. Pastor? Christus D. ita est Dux, ac princeps noster; ut ipsa supremà dignitate non extollatur. Sed ita se gerit, ut Agnus, ac ut quivis ex minimis subditis suis. Sylveira hic. q. 4.

§. XVII.

*Superior non sit imperiosus, roget, suadeat.**Ex Veteri.*

F Aciamus hominem. Gen. 1. 26. Deus in creatione hominis non usus est imperandi verbò fiat, quò ad alia creanda usus; sed verbò suavi *faciamus:* quia in rationali propria, & rigorosa invenitur obedientia. Ut ergò Deus hominem ad suum obsequium liberum alliceret, non imperiali verbò fiat, sed suavi *faciamus,* produxit. Docens, cum ingenuis, & ratione præditis, non vi, aut imperiali voce, agendum, sed blandò, & suavi, alloquió. Castillo hic Illat. 16.

Ingredere tu te enim vidi justum coram me. Gen. 7. 1. Noe libenter se in Arca includi passus est, quasi in angusto carcere, inter bestias, & pecudes: quia Deus eum leniter, & honorificè, allocutus est. Castillo Illat. 16.

Si inveni gratiam in conspectu tuo &c. Gen. 47. 29. Jacob obedientem Joseph rogat, ut se in terra promissa sepeliat. Prælatus prudens, eum subditos obedientes reperit, ab imperiis abstinet; solis precibus impellit. Mendoza in 1. Reg. 3. 15.

Si placet vobis, & à Domino Deo nostro egreditur sermo, quem loquor; mittamus ad fratres nostros. 3. Paral. 13. 2. ait David ad omnem populum Israël. Carthusianus: ecce, quam humiliter loquitur subditis: non pertinaciter jubet, nec per se Absolutè determinat; sed sub conditione loquens, inferiorum iudicio verba sui committit propositi.

Misit Moysen servum suum &c. Psal. 104. 26. Ideo ad Pharaonem, quasi quosdam testes, constat à Domino destinatos, ut populum sibi placitum abire permitteret illarum. O inæstimabilis pietas omnipotentis! ab homine fragili petebat fieri, cuius ordinationi à nulla creatura poterat obviari: ut revera nos infirmos doceat; quâ moderatione vivere debeamus quando voluntates suas Creator Sanctus sub tanta clementia peregrisse legitur. Cassiodorus hic.

Cum magna reverentia disponis nos. Sap. 12. 18. Cui debetur reverentia nisi superiori? sic tamen Deus se gerit erga homines, quasi metuat eos offendere. Marchantius D. 4. Pent.

Et audivi vocem Domini dicentis, quem mittam? Il. 68. Nota humilitatem Dei, Principibus, Prælati, & cuius superiori bene regere volenti, necessariam. Poterat Deus imperare Isaiæ: ecce jam te consecravi prophetam; adsum, & adero, tibi: quare mitto te ad Judæos; vade. Sed noluit eum ad rem tam arduam, suò præcepto cogere. Unde eum invitat; proponens ei solum suum desiderium: quod Isaias statim amplectitur, seque ultro offert. Cornelius hic.

Ex Novo.

Ego autem dico vobis, diligite inimicos vestros. Matth. 5. 44. Non dicit, ut alias, mando vobis: quia nutus, & insinuat, superioris efficacius obligat subditum, quam mandatum: nam ipsa suavitas proponendi fortius eorum attrahit voluntatem; quam dura iubenti verba. Sylveira Addit. in Matth. 5.

Habens sub me milites. Matth. 8. 9. Quò loco illos habet? *Dico huic vado, & vadit.* Non inquit jubeo severò vultu; sed moneo civiliter. Et unde ei tanta comitas? *Nam & ego homo sum.* Sylveira Addit. hic.

Si quis vult me sequi, abneget semetipsum. Marci 8. 34. Non dicit, et si vos non volueritis, ego nihilominus pati vos volo; sed, *si quis vult*, quasi dicat: ad bona, & honesta, provo-co; non ad mala, & odiosa: nec quemquam huc compello; sed amicè tantum invito. Hæc autem dicens magis attrahit: qui enim vim affert, decorum non servat: qui autem auditori libertatem facit, validius allicit. Delinitio enim, & obsequium, quavis violentiâ fortiora sunt. Victor Antioch. hic.

Rogavit eum à terra reducere pusillum. Luc. 5. 3. Poterat Christus imperare Petro; *rogavit*: quia non tyrannicò imperiò ad suam nos redigat servitutem; sed quia salutis nostræ amantissimus, quibusdam velut precibus inducit, rogat; dum nos eum rogare deberemus. Marchantiu. D. 4. Pent. Ex hoc hoc ostenditur *rogantib. Sacra, Tom. II.*

xima Christi dignatio, mansuetudo, & pietas; quòd Petrum, pro tam parva re, modeste, humiliterque, rogavit; cui præcipere habuit: docens Prælatos; ut proniores sint ad monendum, quam ad præcipiendum proclives; magisque capiant diligi, quam timeri. Dion. Carthus. hic. Sicut qui vim affert, plerumque avertit; sic qui liberos audientes constituit, multò magis attrahit. S. Chrysostomus hom. 56. in Matth.

Multum fiduciam habens in Christo Jesu imperandi tibi, quod ad rem pertinet; propter charitatem magis obsecro. Philem. v. 8. 9.

§. XVIII.

Superior sit suavis, lenis, non rigidus.

Num. 1.

Figure, & Symbola.

Solve calcamentum de pedibus tuis. Ex. 3. 5. Cur non potius mandat denudare caput? Informabat Deus principem in optima methodo gubernandi. Capitis operimentum fit ex lana ovium; quæ tendendo, absque ulla oppressione, defumitur: calcamenta verò ex animalibus vi multâ excoriando detrahuntur. Bonus gubernator à subditis exquirat, quæ levî, ac suavi, tonsione haberi possunt; ea verò, quæ excoriando fiunt, procul à se abiciat. Sylveira in Act. 7. 33.

Loquimini ad petram. Num. 20. 8. Moyses autem bis virgâ percussit silicem. v. 11. *Dixitque Dominus: quia non credidistis mihi &c.* v. 12. Quid diliquerunt, ut sic reprehendantur? Doctores Hebraei dicunt; peccatum eorum fuisse, quòd petra non sunt locuti, sicut eis præceperat Dominus: cumque sufficeret, eos loqui ad petram, ut aquas produceret; Moyses geminò ictu percussit: ideoque Deus queritur: quia illum coram populo non sanctificârunt. Mirabilis enim esset, petram solis verbis, quam virgâ ictu, aquas producere; sicque Deus magis à populo glorificaretur. Voluit Dominus hic docere; cum Præsides mitibus verbis damna, mala, culpæque, emendare possint; nè virgâ, & asperis reprehensionibus, utantur. Diez. conc. 2. in Comm. Doctor. Ad implendum miraculum inde fecit currere humidos liquores, ubi erat sicca durities. Cassiodorus l. 4. var. ep. 3. Nota: *Ad implendum miraculum.* E quo capite illud mirum? ex eo, quòd lapis flagellatus virgâ aquas emitteret. Non enim solet subditus ad obsequium adduci, cum Præful rigide extorquet, quod suavitate verborum efficeret. Efcobar tr. 3. Colloqu. Chr. l. 2. Sect. 1. Obs. 1.

Concreseat ut pluvia doctrina mea &c. Deut. 32. 2. Aqua, quæ leniter fluit, terram penetrat, & in ejus venas insinuat se, magno cum terræ emolumento. At, si magno cum tumultu feratur, statim præterlabitur, vix superficie madefactâ. Sic correctio, si ad instar aquæ lenis fit, cor audientis penetrat. Octavianus in Eccl. 11. 7.

Aaa a a 2

Da